

lemmer. Jeg skal endvidere gøre opmærksom paa, hvor faarende det maa være for en Mand's Gressølelse, som er i en Alder fra 25 til 40 Aar, og det er vel den Alder, hvorom der her maa være Tale for den, der skal benytte Tilladelsen, at han, som dog har tilstrækkelig Alvor og Dømmekraft til at afgjøre, hvad der i alle andre Livsforhold er ham gavnligt, i dette Tilfælde skal være nødt til at tages ved Haanden af Krigsbestyrelsen, for ikke at komme paa Afveje. Men, naar det nu saaledes hverken er til Tjenestens Lære eller er nogen velforstaet Omhu for Officerernes Deconomi, der gjøre de bestaaende Indskrænkninger med Hensyn til Ugtefæls Indgaaelse nødvendige, saa spørges der: Hvorfra kommer da egentlig denne Modstand mod Ophævelsen af dem? Jeg skulde være meget enig med de ærede Talere, der have meent, at den maa søges i en Stræben efter at bevare det Overleverede, det Redarvede, Noget, der vistnok i sin Tid kan have haft sin Nytte, men som nu baade strider imod vor Udvikling og vore øvrige Forhold. Det er ikke mange Aar siden, at vi herillands besejrede en anden Tradition, nemlig den, at de haarde og barbariske Straffe vare nødvendige, for at holde Soldaten til Tugt og Orden. Mange troede, at det var en uundgaaelig Nødvendighed, og jeg mindes tydeligt, at Officerer, der dengang holdt paa det Gamle, forudsagde Mandstugens Udelæggelse og Armeens Ruin, hvis man gik hen og ophævede dem. Men man agtede heldigvis ikke paa deres Spaadom, og det viste sig, at man kunde gøre det uden Fare, og at Armeen ikke blev slettere, fordi man behandlede Soldaterne vel og menneskeligt. Den Tradition, som vi her idag bekæmpe, er vel ikke saa inhuman som hiin, men den er i mine Tanker og efter min Overbevisning ligesaa overskødig; den er ikke til nogen sand Nytte for det Almindelige, men derimod til Skade for den Gælfelste, og som Følge deraf bør den affattes; og selv om den just ikke skulde falde ved denne Leilighed, vil den dog ikke kunne undgaae sin Skæbne, ligesaa lidt som hiin. I ethvert Tilfælde forekommer det mig, at man uden Fare kan ophæve den; thi det staaer jo til alle Tider i Armeebestyrelsens Magt, hvis det skulde vise sig, at denne Frihed medfører Ulemper,

at gøre den uskadelig, at ophæve dens skadelige Følger, og, naar det er en Administrationssag, som den høitærede Krigsminister har sagt, er det jo slet ikke Noget til Hinder for, at en Krigsminister, som mener, at denne Bestemmelse er til Skade, underhaanden kan lade de ugifte Officerer, som ønske at gifte sig, forstaae med, at, saafremt de have en anden Mening end han i denne Sag, kunne de udsætte sig for at faae deres Afsted.

Spørgsmaalet om Competencen er allerede fra flere Sider imødegaaet, og jeg skal derfor ikke udførligt omtale det, men blot henvise til, hvad den høitærede Krigsministers Collega, Finantsministeren, har ytret derom i det andet Thing; det findes i Folkethingstidenden Pag. 1008.

Formanden: Maafee jeg maatte gjøre den ærede Landstingsmand opmærksom paa, at den Uttring, som han henviser til, sikkert er af Finantsministeren gjort, ikke som Finantsminister, men som Medlem af Folkethinget, og i saa Tilfælde bør den vistnok ikke ansæres her.

Deputeret: Ja, det er muligt, det vilde jo vistnok ogsaa være besynderligt, om Rigsdagen skulde være berettiget til at omhandle Foranstaltninger, der vedrøre hele Monarchiet, i den ene Retning, og ikke skulde kunne det i den anden, og at man nok skulde paa Rigsdagen kunne forhandle om Toldsatser, men ikke om Giftermaalsatser. — Hvad Spørgsmaalet om Armeereorganisationen angaaer, troer jeg ogsaa, det er imødegaaet, og navnlig af den høitærede Krigsminister ved Forhandlingerne i det andet Thing. Jeg skal endnu kun tillade mig at slutte med omtrent den samme Uttring, hvormed den ærede Minoritet har sluttet sin Betænkning, idet den siger, at „nærværende Sag i hvert Fald ikke kan findes paaatragende nødvendig for Dieblisset, men ret vel kan taale at udsættes til næste Rigsdags Samling“. Jeg troer meget godt at kunne slutte paa samme Maade ved at sige, al jeg ikke indseer, der er Noget til Hinder for, at denne Sag afgjøres paa denne Rigsdags Samling, og ikke behøver at udsættes til næste, og i Genhold dertil skal jeg tillade mig at anbefale Udvalgets Fleertals Indstilling til det høitærede Thing.